Augšdaugavas novada Sociālais dienests
Reģ. Nr.90009744932, Rīgas iela 2, Daugavpils, LV-5401, tālr. 65476823, e-pasts socialais.dienests@augsdaugavasnovads.lv, www.augsdaugavasnovads.lv

Daugavpilī
DATUMS SKATĀMS LAIKA ZĪMOGĀ
Nr. 1.12/907
Uz 21.09.2026 Nr. 1-12/23

Latvijas Republikas tiesībsargam
tiesibsargs@tiesibsargs.lv

Par veiktajām un plānotajām darbībām sniegto rekomendāciju īstenošanā Sociālā atbalsta un aprūpes centrā "Avots"

Augšdaugavas novada Sociālais dienests (turpmāk – Dienests) ir analizējis Tiesībsarga ziņojumu par Augšdaugavas novada Sociālā dienesta struktūrvienības "Sociālā atbalsta un aprūpes centrs "Avots" (turpmāk - Centrs) darbību, kas sagatavots pēc Tiesībsarga biroja darbinieku 2026.gada 26.augusta apmeklējuma.

Dienests sniedz sekojošu informāciju:

1. Vispārīgā informācija.

Uz Tiesībsarga biroja apmeklējuma laiku dokumenti par izmaiņām Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā bija iesniegti Labklājības ministrijā jauna sociālā pakalpojuma reģistrēšanai Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā un minētajā reģistrā 2026.gada 25.septembrī reģistrēts jauns Centra struktūrvienības ģimeniskai videi pietuvināts ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas pakalpojums "Strautiņš". Kopumā Centrā ir iespējams izmitināt 24 klientus:

- "Jauniešu mājas" pakalpojumā (reģistrācijas numurs 1896) plānotais klientu skaits - 8;
- ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojums ĢVPP "Kamoliņš" (reģistrācijas numurs 1893) plānotais klientu skaits - 8;.
- ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas pakalpojums ĢVPP "Strautiņš" (reģistrācijas numurs 2096) plānotais klientu skaits - 8.

Krīzes centrā, kurā paredzēts, ka bērni uzturas kopā ar vecākiem, tuviniekiem, aizbildņiem, (reģistrācijas numurs 1892) plānotais klientu skaits - 10.

2. Valsts valodas lietojums.

Vecākais sociālais darbinieks, sociālais darbinieks, sociālais pedagogs, sociālie aprūpētāji un sociālie rehabilitētāji formālās izglītības ietvaros ir ieguvuši atbilstošu augstāko izglītību latviešu valodā, ko apliecina attiecīgie izglītību apliecinošie dokumenti. Līdz ar to uz minētajiem darbiniekiem ir attiecināms Ministru kabineta 2022. gada 8. marta noteikumu Nr. 157 "Noteikumi par valsts valodas zināšanu apjomu, valsts valodas prasmes pārbaudes kārtību

un valsts nodevu par valsts valodas prasmes pārbaudi" 7.1. apakšpunktā noteiktais izņēmums no valsts valodas prasmes pārbaudes kārtošanas pienākuma.

Pēc Tiesībsarga ziņojuma saņemšanas, lai nodrošinātu valsts valodas lietošanu Centrā, 2026. gada 12.oktobrī tika sasaukta sanāksme, kurā piedalījās visi darbinieki, kuru amata pienākumos ietilpst tieša saziņa ar bērniem. Sanāksmes laikā darbiniekiem tika uzsvērts pienākums amata pienākumu izpildē ievērot valsts valodas lietošanas prasības un saziņā ar bērniem nodrošināt latviešu valodas kā valsts valodas lietošanu.

Vienlaikus Dienests vērš uzmanību uz to, ka daļai Centrā dzīvojošo bērnu dzimtā valoda nav latviešu valoda. Atsevišķās situācijās, ņemot vērā bērna vecumu, valodas prasmes un spēju saprast sniegto informāciju, bērna labāko interešu nodrošināšanai var būt nepieciešams izmantot arī bērnam saprotamu valodu, tostarp viņa dzimto valodu. Šāda pieeja ir vērsta uz efektīvas saziņas nodrošināšanu un bērna vajadzību izpratni, vienlaikus ievērojot valsts valodas lietošanas prasības un nodrošinot latviešu valodas kā valsts valodas lietošanu ikdienas darbā Centrā.

3. Centra budžets.

Saskaņā ar normatīvo aktu prasībām grāmatvedībā, Centra budžeta tāmē jau ir atsevišķi izdalīts finansējums bērnu tiešo un ikdienas pamatvajadzību nodrošināšanai.

Šobrīd tiek veidots 2027.gada budžeta projekts, kas līdz 2026.gada 6.novembrim ir jāiesniedz Augšdaugavas novada pašvaldības (turpmāk – pašvaldība) Centrālās pārvaldes Finanšu pārvaldei. Gatavojot budžeta projektu, tiek ņemti vērā Tiesībsarga biroja ieteikumi attiecībā uz bērnu apģērba nodrošināšanu. Vienlaikus Dienests nepiekrīt Tiesībsarga apgalvojumam, ka Centrā bērniem netiek nodrošināts individuālajām vajadzībām un izmēram atbilstošs apģērbs un apavi.

Centra bērnu ēdināšanas sistēma ir izvērtēta, īpašu uzmanību pievēršot tās atbilstībai ģimeniskai videi un bērnu vajadzībām.
2026.gada 23. oktobrī tika organizēta sanāksme, kurā piedalījās pašvaldības vadība, Finanšu pārvaldes un Personāla nodaļas pārstāvji, Sociālā dienesta vadītāja, kā arī Centra vadītāja un sociālā darbiniece. Sanāksmes laikā tika apspriesti iespējamie risinājumi Centra klientu ēdināšanas sistēmas pilnveidošanai.

Diskusiju rezultātā tika izskatīta nepieciešamība veikt būtiskas izmaiņas esošajā ēdināšanas organizēšanas kārtībā, lai nodrošinātu tās atbilstību ģimeniskai videi. Plānots, ka jaunā ēdināšanas sistēma tiks ieviesta no 2027.gada 1.janvāra.

4. Izglītība un interešu izglītība.

Centrā strādā sociālais pedagogs, kuram viens no pienākumiem ir palīdzēt bērniem un jauniešiem izzināt savas intereses, vēlmes, prasmes, talantus. Bērnu iesaiste attīstību veicinošās aktivitātēs tiek nodrošināta, ja vien bērnam ir interese un vēlme tajās piedalīties. Vienlaikus Dienests atzīst, ka nepieciešams pievērst lielāku uzmanību bērnu motivēšanai un ieinteresēšanai, lai veicinātu viņu aktīvāku iesaisti attīstību veicinošās aktivitātēs.

Pašvaldība piedāvā plašu interešu izglītības klāstu – Kraujā ir iespēja apmeklēt Mūzikas un mākslas skolu, Jauniešu centru, mūsdienīgu Naujenes bibliotēku, ar trenažieriem aprīkotu stadionu un futbola laukumu. Līdz Daugavpils centram ir 15 minūšu brauciens ar sabiedrisko transportu, tāpēc aktīvi izmantojam iespēju izmantot pakalpojumus, ko piedāvā bērnu un

jauniešu centrs “Jaunība” (teātra māksla, motopulciņš), boksa klubs, Daugavpils Olimpiskais centrs, spīdveja klubs un Ilūkstes Bērnu un jauniešu centrs (baseins).

5. Preventīvais darbs ar jauniešiem, atkarību izraisošu vielu lietošana un uzvedības riski.

Preventīvais darbs Centrā tiek nodrošināts sekojoši:

- regulāri tiek sniegta jauniešiem vecumam atbilstoša informācija par atkarību izraisošu vielu ietekmi un riskantas uzvedības sekām;
- piedāvātas sporta, kultūras, neformālās izglītības aktivitātes;
- mācīts bērniem risināt konfliktus, pārvaldīt stresu un pretoties vienaudžu spiedienam.
- sniegts emocionālais atbalsts, pašapziņas stiprināšana.

Preventīvo darbu īsteno: Centra vadītājs, sociālie darbinieki, psihologs, sociālais pedagogs, ģimenes ārsts, sociālais rehabilitētājs. Sadarbība ar bāriņtiesu, psihiatru, izglītības iestāžu darbiniekiem, pašvaldības policiju, valsts policiju.

Vecākais sociālais darbinieks organizē un vada starpprofesionāļu komandas sapulci - kopīgi izvērtē bērna vajadzības; identificē bērna resursus un grūtības; vienojas par sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas mērķiem; nosaka veicamos pasākumus; sadala atbildību starp iesaistītajiem darbiniekiem; nosaka sagaidāmos rezultātus un izvērtēšanas kritērijus. Katram Centra bērnam ir izstrādāts individuālās sociālās rehabilitācijas plāns. Centra darbinieki atbilstoši savai kompetencei nodrošina sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas plānā noteikto pasākumu īstenošanu. Sociālās rehabilitācijas pasākumi tiek īstenoti ikdienas dzīves situācijās, individuālās un grupu nodarbībās, kā arī citās bērna attīstībai un sociālo prasmju pilnveidei piemērotās aktivitātēs. Īstenojot plānu, darbinieki regulāri izvērtē bērna iesaisti, progresu, grūtības un sasniegtos rezultātus. Nepieciešamības gadījumā tiek sasaukta atkārtota starpprofesionāļu komandas sapulce, kuras laikā tiek panākta vienošanās par turpmāko rīcību un nepieciešamajiem grozījumiem sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas plānā. Plānu aktualizē atbilstoši bērna vajadzībām un situācijas izmaiņām un pārskata ne retāk kā reizi sešos mēnešos.

Sadarbībā ar Daugavpils valstspilsētas Bērna atbalsta centra speciālistiem (mentoriem) Centra bērniem tiek nodrošināts individuāls atbalsts emocionālu grūtību pārvarēšanai, pašapziņas stiprināšanai un sociālo prasmju attīstīšanai, veicināta spēja risināt konfliktus, pieņemt atbildīgus lēmumus un atpazīt atkarību izraisošu vielu lietošanas un riskantas uzvedības sekas.

Visiem Centra darbiniekiem 2026.gada 16.novembrī plānotas apmācības “Darbs ar bērniem ar uzvedības traucējumiem, tieksmi uz klaiņošanu un atkarību izraisošu vielu lietošanu”, pakalpojuma sniedzējs Profesionālās pilnveides un supervīzijas centrs "AISMA".

Centrā izstrādāta kārtība savlaicīgai bērnu identificēšanai, kuriem pastāv paaugstināts uzvedības vai atkarību risks. Noteikta darbinieku rīcība riska un krīzes situācijās, lai savlaicīgi novērstu iespējamos apdraudējumus bērna un citu personu drošībai, kā arī nodrošinātu nepieciešamo atbalstu un sadarbību ar atbildīgajiem speciālistiem.

6. Veselības aprūpes nodrošināšana

Klienta saslimšanas gadījumā, ja bērnam ir paaugstināta temperatūra vai vērojama augšējo elpceļu infekcijas slimības attīstība, sociālais rehabilitētājs vai sociālais aprūpētājs piefiksē informāciju un par to paziņo sociālajam darbiniekam vai Centra vadītājai. Ja saslimšanas gadījums nav smags, sociālais darbinieks nodrošina klientam medicīnisko

konsultāciju pie ģimenes ārstes Ivetas Čivkules pacientu pieņemšanas laikā. Ja saslimšanas gadījums ir smags vai ir notikusi trauma, nekavējoties tiek izsaukta neatliekamā medicīniskā palīdzība un par to paziņots sociālajam darbiniekam vai Centra vadītājai. Atbildīgās personas par klienta nogādāšanu uz slimnīcu vai pie ģimenes ārstes ir sociālie rehabilitētāji, sociālais darbinieks vai nepieciešamības gadījumā sociālais aprūpētājs. Ģimenes ārstes vai citu speciālistu nozīmēto ārstēšanu kontrolē sociālais darbinieks vai sociālais rehabilitētājs, kurš veic ierakstus par nozīmēto ārstēšanas procesu un medikamentu lietošanu. Izrakstīto zāļu recepšu izmantošanu un zāļu iegādi veic iestādes nozīmētā atbildīgā persona – sociālais darbinieks, nepieciešamības gadījumā sociālais rehabilitētājs.

Medikamenti tiek iegādāti aptiekā SIA „Latvijas aptieka", ar kuru noslēgts sadarbības līgums. Centra bērniem tiek nodrošināti arī valsts neapmaksāti ārstniecības un rehabilitācijas pakalpojumi, kas ir būtiski viņu veselības stāvokļa uzlabošanai un individuālo vajadzību nodrošināšanai (ortodonta pakalpojumi, maksas analīzes, briļļu iegāde). Visas izmaksas sedz Augšdaugavas novada pašvaldība.

Augšdaugavas novada
Sociālā dienesta vadītāja A.Jegorova

Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu